

หลักเกณฑ์การพิจารณามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา ระดับปริญญาตรี พ.ศ.2551

สืบเนื่องจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550 โดยได้ยกเลิกอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการรับรองหลักสูตรและการรับรองมาตรฐานการศึกษา ตามระบุในมาตรา 8 ให้ยกเลิกข้อความในมาตรา 55 ฉบับปี พ.ศ.2546 และให้ใช้ข้อความ “ มาตรา 55 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน**มีอำนาจ**ให้ประกาศนียบัตร อนุปริญญา ปริญญาหรือประกาศนียบัตรบัณฑิต ในสาขาวิชาที่มีการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา การกำหนด ให้สาขาวิชาใดมีปริญญาชั้นใด และจะให้ใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชาอย่างไรให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ” ดังนั้นการรับรองมาตรฐานการศึกษาจึงไม่ต้องผ่านกระบวนการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากคณะกรรมการการอุดมศึกษา

เพื่อให้การบริหารหลักสูตรต่าง ๆ คงไว้ซึ่งคุณภาพและมีการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาก่อนเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยกำหนดให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองการพิจารณามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของหลักสูตร ก่อนเสนอสภามหาวิทยาลัย ดังนี้

1. คณะกรรมการวิชาการระดับคณะวิชา
2. คณะกรรมการพิจารณามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา
3. คณะกรรมการบริหารวิชาการ
4. คณะกรรมการบริหารของสภามหาวิทยาลัย

โดยกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพเพื่อให้การรับรองว่าการจัดการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานตามแนวทาง ดังนี้

(1) การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550 และเงื่อนไขที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดให้ปฏิบัติ

(2) การปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ และหลักเกณฑ์การอนุมัติหลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2551 รวมทั้งเงื่อนไขในการอนุญาตให้เปิดดำเนินการของสาขาวิชาที่ขอรับการพิจารณามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

(3) การปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อเสนอแนะ จากคณะกรรมการพิจารณามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

(4) การบริหารงานทางวิชาการ ต้องจัดให้มีคณะกรรมการวิชาการของคณะวิชา เพื่อทำหน้าที่บริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ

(5) การคัดเลือกนักศึกษา ให้มีวิธีการคัดเลือกผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษาเพื่อให้ได้นักศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสม

(6) **คณาจารย์** ต้องจัดให้มีคณาจารย์และบุคลากรในสาขาวิชาที่ขอรับรองมาตรฐาน ดังนี้

(6.1) หัวหน้าสาขาวิชาหรือหัวหน้าภาควิชา ต้องเป็นอาจารย์ประจำปฏิบัติงานเต็มเวลาที่มีประสบการณ์และมีวุฒิปริญญาโท หรือเทียบเท่าขึ้นไปในสาขาวิชานั้นๆ หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน

(6.2) อัตราส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษา ต้องจัดให้มีอัตราส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าในแต่ละสาขาวิชาที่ขอรับรองมาตรฐานการศึกษา ดังต่อไปนี้

- วิทยาศาสตร์การแพทย์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 1 : 8

- เกษตรศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 1 : 8

- วิจารณ์ศิลป์และประยุกต์ศิลป์	ไม่น้อยกว่า 1 : 8
- วิศวกรรมศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 1 : 20
- สถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง	ไม่น้อยกว่า 1 : 8
- เกษตรศาสตร์ ป่าไม้ และประมง	ไม่น้อยกว่า 1 : 20
- คณิตศาสตร์ และวิทยาการคอมพิวเตอร์	ไม่น้อยกว่า 1 : 20
- การบริหารโรงพยาบาล / การจัดการโรงพยาบาล	ไม่น้อยกว่า 1 : 20
- มนุษยศาสตร์ ปรัชญาและศาสนา	ไม่น้อยกว่า 1 : 25
- สังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 1 : 25
- พาณิชยศาสตร์ และบริหารธุรกิจ	ไม่น้อยกว่า 1 : 25
- นิเทศศาสตร์ / สื่อสารมวลชน /วารสารศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 1 : 25
- ธุรกิจบริการ	ไม่น้อยกว่า 1 : 25
- นิติศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 1 : 25

อาจารย์ประจำ หมายถึง บุคคลผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานเต็มเวลามีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่ได้รับอนุญาตให้เปิดดำเนินการ

(6.3) อัตราส่วนอาจารย์ประจำกับอาจารย์พิเศษต่อนักศึกษา จะต้องจัดให้มีอัตราส่วนอาจารย์ประจำกับอาจารย์พิเศษต่อนักศึกษา ในสาขาวิชาที่ขอรับรองมาตรฐานการศึกษา ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของอัตราส่วนตามกลุ่มสาขาวิชาที่ขอ (6.2)

(6.4) สัดส่วนคุณวุฒิอาจารย์ประจำ ให้พัฒนาสัดส่วนคุณวุฒิอาจารย์ประจำ **ปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี = 2.5 : 5.5 : 2.0** ทั้งนี้ให้คณะกรรมการ ที่เกี่ยวข้องพิจารณาตามความเหมาะสม

(6.5) ภาระงานสอนของอาจารย์ประจำ ให้อาจารย์ประจำมีภาระงานสอน ดังนี้

- หัวหน้าสาขาวิชา สอนไม่เกิน 9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- อาจารย์สอนวิชาทฤษฎีและวิชาปฏิบัติภาคปกติ ไม่ควรเกินกว่า 3 รายวิชาต่อภาคการศึกษาปกติ สำหรับสาขาวิชาที่มีการสอนภาคปกติ ให้นับชั่วโมงสอนวิชาปฏิบัติ 2 - 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เท่ากับสอนวิชาทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และให้นับชั่วโมงสอนวิชาฝึกงาน 3-6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เท่ากับสอนวิชาทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

(6.6) การคิดหน่วยกิต

- รายวิชาที่ใช้เวลาบรรยาย(ทฤษฎี) หรืออภิปรายปัญหา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติ ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- รายวิชาที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง (ภาคปฏิบัติ) 2 หรือ 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติ ระหว่าง 30 ถึง 45 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม(การฝึกงานอาชีพ) ที่ใช้เวลาฝึก 3 - 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติ ระหว่าง 45 ถึง 90 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต